

УДК 675.01

ШКІРЯНИЙ ВЕЛЮР: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА, ОСНОВНІ ВЛАСТИВОСТІ, ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА

Студ. С.О. Клімкіна, гр. МГШХ-17

Науковий керівник доц. О.А. Охмат

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Шкіряний велюр відносять до ворсових шкір. Існує декілька видів велюру, які поділяються залежно від виду застосованого для виробництва матеріалу, що, в свою чергу, впливає на призначення виробів з нього. Шкіряний велюр має деяку схожість з таким натуральними матеріалами як нубук і замша, але за властивостями істотно відрізняється від них [1].

Метою наукового дослідження є розкриття особливостей виробництва та якості шкіряного велюру. **Завдання** полягає в аналізі та систематизації специфічних властивостей шкіряного велюру.

Об'єкт та предмет дослідження. В представленій роботі об'єктом дослідження є формування специфічних властивостей шкіряного велюру в процесі його виробництва.

Предмет дослідження – показники якості шкіряного велюру та техніко-економічна доцільність його виробництва.

Методи та засоби дослідження. В роботі використано прийом добору та аналізу інформації щодо формування властивостей шкіряного велюру в технології його виробництва.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Зважаючи на високий сьогоднішній попит населення на вироби зі шкіряного велюру, узагальнення інформації щодо комплексу властивостей даного виду шкіри є практично доцільним. Наукова новизна роботи визначається опрацюванням та аналізом інформації щодо властивостей шкіряного велюру, як товару широкого вжитку.

Результати дослідження. Шкіряний велюр виготовляють зі свинячої, козячої сировини чи шкір молодняка великої рогатої худоби. На відміну від велюру, натуральну замшу найчастіше виготовляють зі шкір оленя або лося. Нубук – з будь-якої крупної сировини [1].

Шкіряний велюр – матеріал хромового дублення, на якому після багаторазового шліфування полотном різної зернистості отримують однорідний, густий і пружний ворс. Якщо шліфування проводять по лицьовому боку, велюр носить назву лицьовий, якщо по бахтарм'яному – бахтарм'яний. Розрізняють також звичайний і спилковий велюри. Звичайний шкіряний велюр отримують зі шкір з наявними дефектами поверхонь. Використання таких шкір для виробництва звичайних лицьових шкір небажане, через ускладнення комплексу оздоблювальних процесів та операцій, і відповідне збільшення маси шкіри. Виробництво ж спилку-велюру дозволяє підприємству отримати прибуток з продажу додаткової продукції, отриманої двоїнням хромового напівфабрикату з важкої сировини та наступним багаторазовим його шліфуванням. До речі, шліфування велюрових шкір проводять кілька разів з використанням спочатку крупнозернистого абразиву, а потім – дрібнозернистого.

Нубукові шкіри, які виробляють переважно з крупної сировини, легко шліфують по лицьовій поверхні. Часто шкіряний велюр називають замшею, хоча це зовсім різні види шкір. Замшу як і шкіряний велюр, шліфують, але з обох боків одночасно. Окрім того, замша, отримана жировим дубленням, стійка до дії води (має високий рівень

гідрофобних властивостей), багаторазового намочання-висушування і, відповідно, дуже дорога.

Незважаючи на те, що шкіряний велюр за рівнем специфічних властивостей поступається замші, все ж він є легким, м'яким, еластичним і доступним для споживача матеріалом. Використання для його виробництва хромового дублення, робить його конкурентоспроможним на ринку натуральних шкір. Комплекс властивостей велюру включає широку гаму кольорів, приємну на дотик ворсисту поверхню, водовідштовхувальні властивості поверхні шкіри. Велюр доволі простий у догляді за виробами. Все це дозволяє використовувати шкіряний велюр для виготовлення взуття, головних уборів, верхнього одягу, галантерейних товарів тощо. Звісно, вироби з велюру не варто носити в дощову погоду і при температурі нижчій за 30 ° С. Чистити від забруднень вироби зі шкіряного велюру можна тільки в сухому стані [2].

Для підвищення водостійкості виробів зі шкіряного велюру необхідно використовувати спецзасоби – емульсії або аерозолі. Такі споживні властивості велюру, як висока водостійкість і стійкість до хімічного чищення можуть забезпечуватися використанням жирувальних композицій на основі похідних амінопропіонової кислоти [3].

Слід зауважити, що в переважній більшості технологій виробництва шкіряного велюру для його жирування та гідрофобізації використовують композиції на основі кремнійорганічних та фосфоро-, фторвмісних сполук, естерів поліакрилової кислоти. Наприклад [4], використання жирувальної композиції з гідрофобним ефектом на основі алкенів C₂₀-C₂₄ полімеризованих з малеїновим ангідридом забезпечує формування водостійких ворсових матеріалів з підвищеними експлуатаційними і споживними властивостями.

Висновки. Отже, сьогодні шкіряний велюр завдяки комплексу споживних властивостей набув ознак товару широкого вжитку. Використання як самої шкіри, так і спилку, отриманого двоїнням важкої сировини, дозволяє шкіряному підприємству не тільки розширити асортимент готової продукції, а і більш раціонально використати доволі дорогого шкіряну сировину.

Слід пам'ятати, що незважаючи на всі свої переваги і благородний зовнішній вигляд, шкіряний велюр має і рід недоліків, до числа яких відносять його схильність до деформації під впливом вологи та швидке забруднення. Але належний догляд за виробами з велюрових шкір сприяє тривалій експлуатації шкіряних виробів широкого асортименту, зокрема повсякденного, модельного, армійського і спеціального взуття, сандалів (в тому числі і дитячих), галантереї, одягу, головних уборів, рукавичок та робочих рукавиць.

Ключові слова: шкіряний велюр, ворсові шкіри, хромове дублення, водостійкість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Що таке шкіряний велюр? : [Електронний ресурс]. – Режим доступу до інформації: <http://askme.zone/t/shho-take-shk-ryanij-velyur/4954/1>
2. Що таке велюр : [Електронний ресурс]. – Режим доступу до інформації: <http://tips-ua.com/165085-shho-take-velyur.html>
3. Use of dimeric and/or trimeric aminopropionic acids for oiling OFF of leather // Leder. – 1997. – 48, № 6-7. – Р. 146.
4. Данилкович А. Г. Проблема поліпшення гідрофобних властивостей ворсового шкіряного і хутрового матеріалів / А. Г. Данилкович, Н. Б. Хлебнікова, В. І. Ліщук // Легка промисловість.– 2011. – №3. – С. 27-29.